Úřad vlády České republiky
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1 – Malá Strana
tel.: 296 153 222
fax: 296 153 264

TISKOVÁ ZPRÁVA NÁRODNÍHO MONITOROVACÍHO STŘEDISKA PRO DROGY A DROGOVÉ ZÁVISLOSTI

NÁZEV

Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v r. 2006

Datum uvolnění zprávy

29.10.2007

TEXT

Vláda obdržela Výroční zprávu o stavu ve věcech drog v ČR v r. 2006, kterou vypracovalo Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. Zpráva shrnuje aktuální trendy v užívání drog a jeho následků (např. výskyt infekcí u uživatelů drog, úmrtí na předávkování), v organizaci protidrogové politiky, v oblasti prevence a léčby, drogové kriminality a na drogových trzích v České republice. Zpráva je v obdobné struktuře předkládána vládě každoročně od r. 2002. Předkladatelem letošní zprávy je předseda vlády Mirek Topolánek, který je zároveň předsedou Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

Drogová situace je v ČR dobrá a stabilizovaná

Příznivé trendy a zjištění:

- **Zastavení rostoucích trendů v užívání drog v obecné populaci**, a to jak dospělé, tak mezi dětmi a mládeží. Výsledky studie mezi žáky 9. tříd ZŠ z r. 2006 ukázaly, že došlo k **poklesu zkušeností s užitím nelegálních drog včetně konopných drog (marihuany) a extáze**. Jedinou výjimkou jsou těkavé látky, kde došlo k nárůstu. Příznivý je zejména pokles zkušeností s marihuanou, protože ČR patří dlouhodobě mezi evropské země s nejvyšší úrovní užívání konopných drog (marihuany) v Evropě.
- **Počet tzv. problémových uživatelů drog** (tj. dlouhodobých pravidelných uživatelů pervitinu a opiátů, zejména injekčních uživatelů) je dlouhodobě stabilní (cca 30 tisíc, z toho 2/3 uživatelé pervitinu, 1/3 uživatelů opiátů).
- **Průměrný věk uživatelů léčených v různých typech léčby se zvyšuje** – nedochází k přílivu nových mladých uživatelů drog hledajících pomoc.
- **Výskyt infekcí (HIV, virové hepatitidy typu B a C) mezi uživateli drog je stabilní** – nedochází k epidemickému šíření. Výskyt HIV mezi injekčními uživateli je téměř nulový, ročně je evidováno 5-7 nových případů HIV mezi injekčními uživateli. Výskyt virové hepatitidy typu C (VHC) je pod úrovní většiny zemí EU (v ČR je VHC infikováno cca 30 % klientů kontaktních center, ve většině evropských zemích je prevalence 60-70 %).
- **Výskyt smrtelných předávkování drogami se v r. 2006 snížil** – celkem bylo hlášeno 37 předávkování na nelegální drogy a těkavé látky v r. 2006 (v minulých 3 letech to bylo cca 60 případů ročně).
- **Počet drogových trestných činů je v posledních letech stabilní.**
- **Ceny a čistota drog nedoznaly v r. 2006 výrazných změn.**
- **Spektrum služeb poskytovaných uživatelům drog je široké a dostupnost vysoká -** od abstinenčně orientované léčby, přes programy snižování rizik (např. objem a dostupnost výměnných programů jehel a stříkaček je v ČR jedna z nejvyšších v Evropě) po substituční léčbu závislosti na opiátech.
- **Užívání kokainu je v ČR stále velmi málo rozšířeno.**

Některá zjištění však jsou nepříznivá

Nepříznivé trendy a zjištění:

- V r. 2006 došlo k **nárůstu úmrtí za přítomnosti drog z jiných příčin než předávkování –** zejména se to týká nálezů pervitinu a konopných drog u smrtelných nehod včetně dopravních.
- Dlouhodobě se **snižuje počet testů na infekce (HIV, virová žloutenka typu C) provedených uživatelům drog**, což snižuje schopnost včasného zachycení případného epidemického šíření a jeho kontroly.
- **Není dostatečný přehled o síti ambulantní zdravotnické péče v oblasti závislostí** (tzv. AT poradny), jejíž kapacita a dostupnost se pravděpodobně regionálně značně liší.
- **Není dostatečný přehled o počtu lékařů poskytujících substituční léčbu Subutexem ani o počtech pacientů užívajících** Subutex. Důvodem je prozatímní nefunkčnost centrálního registru pacientů užívajících substituční látku. Podle informací **Ústavu zdravotnických informací a statistiky** má být **Národní registr uživatelů lékařsky indikovaných substitučních látek** zprovozněn do konce října 2007.
- Jedním z důsledků nefunkčnosti registru substituce je vysoký výskyt Subutexu na černém trhu. Poprvé v r. 2006 se podařilo odhadnout počet problémových uživatelů Subutexu z černého trhu na 4,3 tis. osob.

Veřejné výdaje na řešení problematiky drog

Ze státního rozpočtu bylo v r. 2006 vydáno 363 mil. Kč účelově určených na protidrogovou politiky. Z rozpočtu krajů to bylo 95 mil. Kč, z obecních rozpočtů 48 mil. Kč. Částky jsou obdobné částkám v r. 2005, u výdajů ze státního rozpočtu došlo k mírnému zvýšení.

Jedna ze „tří speciálních kapitol" výroční zprávy se věnuje odhadu celkových výdajů z veřejných rozpočtů na řešení problematiky drog. Shrnutí:
Celkový objem výdajů z veřejných rozpočtů vydaných na řešení problematiky drog v r. 2006 byl odhadnut na 5 517 mil. Kč (tj. 0,17 % HDP v r. 2006), z toho 452 mil. Kč (8,2 %) na straně snižování poptávky po drogách a 5 066 mil. Kč (91,8 %) na straně snižování nabídky drog a prosazování práva. Po započtení výdajů zdravotních pojišťoven potom činí **výdaje jdoucí na vrub užívání drog odhadem 6 426 mil. Kč (tj. 0,20 % HDP v r. 2006)**, z toho výdaje na straně snižování poptávky po drogách a léčby 1 360 mil. Kč (21,2 %) a výdaje na straně potlačování nabídky a prosazování práva 5 066 mil. Kč (78,8 %). Vstupními údaji pro odhad byla převážně rutinně vykazovaná a již dříve zveřejněná data, která byla případně sekundárně zpracována; odhad není výsledkem extenzivního výzkumu a je založen na řadě předpokladů. Z těchto důvodů je nutné konečný **výsledek považovat za orientační**.

Související internetové odkazy

www.drogovapolitika.cz (stránky Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky)
www.drogy-info.cz (portál spravovaný Národním monitorovacím střediskem pro drogy a drogové závislosti)
http://www.emcdda.europa.eu/ (Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost)

Plné znění Výroční zprávy o stavu ve věcech drog bude zveřejněno po skončení tiskové konference na národním drogovém informačním portálu:
http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace/vyrocni_zpravy

Další informace poskytuje

MUDr. Viktor Mravčík, vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti,
tel. **296 153 391**, mobil **724 192 017**, e-mail: **mravcik.viktor@vlada.cz**

O Národním monitorovacím středisku pro drogy a drogové závislosti

Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti je českým partnerem sítě REITOX, zřízené a podporované národními vládami a Evropskou unií s cílem monitorovat situaci v oblasti psychotropních látek, připravovat podklady pro kvalifikovaná politická rozhodnutí v této oblasti na národní i evropské úrovni a vyhodnocovat jejich účinnost. Bylo zřízeno v r. 2002 jako součást Úřadu vlády České republiky – sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR je každoročně předávána v angličtině Evropskému monitorovacímu centru pro drogy a drogovou závislost se sídlem v Lisabonu.

Za správnost:

Ing. Eva Škrdlantová, tel. 296 153 301, e-mail: skrdlantova.eva@vlada.cz